

MŁODY KONSUMENT TEŻ MA PRAWA

Przed ukończeniem 13 lat dzieci same mogą robić tylko drobne zakupy związane z codziennym życiem, np. zapłacić za bułkę czy zeszyt. Gdy kupią np. drogą grę, rodzice mają prawo unieważnić taką transakcję. Nastolatki między 13. a 18. rokiem życia mają już większą samodzielność – mogą wydawać kieszonkowe, ale przy drogich zakupach typu laptop lub rower nadal wymagana jest zgoda rodziców.

– Chociaż młodzi konsumenci jeszcze nie są całkiem samodzielnymi, to bardzo ważne jest, aby jak najwcześniej zaczęli poznawać swoje prawa. Reklamacja zepsutej zabawki, zwracanie uwagi na ceny w sklepie, możliwość rezygnacji z zakupów zrobionych przez internet. Ważne, żeby wyjaśniać dzieciom takie sytuacje z codziennego życia, pokazywać, jak rozwiązywać problemy. Wtedy jest szansa, że wychowamy świadomych konsumentów – mówi Marek Niechciał, prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Edukacja na każdym poziomie

UOKiK wraz z Europejskim Centrum Konsumenckim dba o edukację konsumentów, także tych najmłodszych. W 2018 r. dzięki wsparciu finansowemu UOKiK powstały dwie publikacje dla dzieci i młodzieży. Obie przygotowało [Stowarzyszenie Aquila](#). Można je zamówić przez [stronę UOKiK](#) lub pobrać stamtąd w wersji elektronicznej.

- [„Chodź opowiem Ci bajeczkę”](#) – to kolorowa książeczka, którą można czytać już przedszkolakom. W przystępnej, wierszowanej formie opowiada o podstawowych pojęciach i prawach konsumenckich. Dzięki rymowanym rozmowom Jasia z tatą dzieci dowiedzą się m.in. kto to jest konsument, jak złożyć reklamację wadliwego zakupu czy jak kupować przez internet. W książeczce znajdą też parę ostrzeżeń, np. „nie kupujcie na pokazach, tam się dużo oszustw zdarza”, o czym przekonał się dziadek Jasia.
- [„Świadomie wchodzę w rynek finansowy”](#) – to poradnik dla młodzieży. Dzięki niemu nastolatkom poznają podstawowe pojęcia ze świata finansów. Dowiedzą się też, jak bezpiecznie pożyczać pieniądze, jak inwestować, żeby nie stracić i na co zwracać uwagę przy umowach ubezpieczeniowych.

Czy zabawki są bezpieczne?

Inspekcja Handlowa na zlecenie UOKiK systematycznie sprawdza bezpieczeństwo i oznakowanie zabawek, które można kupić w sklepach. Mamy już wyniki z I kwartału 2019 r. Inspektorzy **skontrolowali 580 partii zabawek u 82 przedsiębiorców z 8 województw. Zakwestionowali 28,3 proc. sprawdzonych. To o 2,4 pkt proc. mniej niż rok wcześniej.** Tym razem najwięcej zastrzeżeń wzbudziły zabawki dla niemowląt oraz pociskowe. Najczęstsze problemy z jakością to: pękające szwy w pluszakach, drobne elementy w zabawkach dla najmłodszych dzieci i niesolidne węzły, np. w huśtawkach. Jeśli chodzi o oznakowanie, to pracownicy IH najczęściej kwestionowali brak danych umożliwiających dotarcie do producenta lub importera.

W ostatnim czasie Inspekcja Handlowa po raz pierwszy zbadała, czy w zabawkach elektrycznych nie ma niebezpiecznych substancji. Kontrola była częścią międzynarodowego projektu [Joint Action 2016](#) współfinansowanego przez Komisję Europejską i koordynowanego przez organizację [PROSAFE](#). Wzięło w nim udział 15 państw europejskich. W naszym kraju kontrola objęła 17 zabawek m.in. elektryczne auta, instrumenty muzyczne. Eksperci ze specjalistycznego włoskiego laboratorium wykryli, że **w 11 z nich** są przekroczone dopuszczalne stężenia ołowiu i kadmu, co stanowi zagrożenie dla zdrowia i środowiska naturalnego. UOKiK wszczął postępowania administracyjne w sprawie zakwestionowanych zabawek, planuje także poinformować o tym wszystkie państwa członkowskie za pomocą unijnego systemu wymiany informacji o produktach niebezpiecznych – [RAPEX](#).

Na co zwrócić uwagę przy zakupie zabawek?

- Prezent dla dziecka w wieku 0-3 lata nie może mieć drobnych części. Maluch mógłby je wsadzić do buzi i się nimi udławić.
- Obejrzyj, czy zabawka nie ma ostrych krawędzi, zadziórów lub wystających elementów.
- Sprawdź sznurki i linki w huśtawkach – czy są solidne, a węzły się nie rozwiązują.
- Wózki dla lalek, składane krzeselka, deski do prasowania itp. muszą być zabezpieczone przed nagłym złożeniem się i przycięciem palców dziecka.

- W zabawkach dla dzieci poniżej 3 lat sznurki mogą mieć maksymalnie 22 cm.
- Do bardziej skomplikowanych zabawek, np. rowerków, huśtawek, pistoletów musi być dołączona instrukcja w języku polskim. Zwróć uwagę na zawarte w niej ostrzeżenia.
- Upewnij się, że na zabawkach jest znak CE. To deklaracja producenta, że produkt spełnia wymagania bezpieczeństwa.

Więcej wskazówek dla rodziców [w poradniku UOKiK](#). Niebezpieczną zabawkę możesz zgłosić do [Inspekcji Handlowej](#) lub [Departamentu Nadzoru Rynku](#) w UOKiK.

Pomoc dla konsumentów:

Tel. 801 440 220 lub 22 290 89 16 – infolinia konsumencka

E-mail: porady@dlakonsumentow.pl

[Rzecznicy konsumentów](#) – w Twoim mieście lub powiecie

Regionalne Ośrodki Konsumenckie – [Dlakonsumenta.pl](#)

[Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej](#)

za: <http://www.bialystok.wiih.gov.pl>